

**FOD VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

17/03/2006

**DIRECTORAAT-GENERAAL ORGANISATIE
GEZONDHEIDSZORGVOORZIENINGEN**

FEDERALE COMMISSIE “ RECHTEN VAN DE PATIËNT”

Ref. : FCRP/BEM/2

ADVIES

**De uitbreiding van de bevoegdheden van de ombudspersonen
in het kader van een Interministeriële Conferentie
Volksgezondheid**

Goedgekeurd op 17 maart 2006

In zijn adviesvraag van 5 juli 2005 heeft de Minister van Volksgezondheid, Rudy Demotte, de volgende vraag gesteld:

“Zonder limitatief te zijn en zonder nu reeds een beslissing te hebben genomen over mijn concrete intenties, wens ik een advies te ontvangen dat ondermeer de volgende aangelegenheden betreft: ....

7. Het voorstellen van een overleg in het kader van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, teneinde een regeling te bewerkstelligen (met inbegrip van een ombudsdienst) die ook de gemeenschapsmateries (centra geestelijke gezondheidszorg, het onthaal in het ziekenhuis of een andere instelling,...) zou omvatten.

Met andere woorden vraagt de Minister een advies van de Federale Commissie ‘rechten van de patiënt’ over een eventuele uitbreiding van de bevoegdheden van de ombudspersonen ‘rechten van de patiënt’ naar gemeenschapsmateries, via een overleg in het kader van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid.

Antwoord:

- Thans zijn de ombudsdiensten ‘rechten van de patiënt’, zoals voorzien in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, bevoegd voor behandeling van klachten die betrekking hebben op een individuele relatie tussen een patiënt en een beroepsbeoefenaar.

De klachten van de patiënten m.b.t. het gebied van de bevoegdheden van de deelgebieden behoren in principe dus niet tot de materiële bevoegdheden van de bij Wet van 22 augustus 2002 voorziene ombudsdiensten (voorbeelden : klachten betreffende een administratief aspect van de werking of een organisatorisch probleem van een verzorgingsinstelling, zoals klachten over de hygiënische omstandigheden van een verzorgingsinstelling; de kwaliteit van de gegeven voeding; de wijze waarop de receptie functioneert, enz...).

Nochtans blijkt dat veel ombudspersonen in de ziekenhuizen in de praktijk ook klachten behandelen die ruimer zijn dan de individuele relatie tussen de patiënt en de beroepsbeoefenaar. Dit blijkt onder andere uit de analyse van de jaarverslagen 2004 van de lokale ombudspersonen. Vele ombudspersonen vermeldden behandelde klachten die ruimer waren dan de klachten bedoeld in de Wet betreffende de rechten van de patiënt van 22 augustus 2002.

- Met het oog op meer samenhang, komt het erop aan de mogelijkheid te overwegen dat eenzelfde ombudsdienst de klachten van patiënten mag behandelen, die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot de bevoegdheid van de deelgebieden behoren.

- De uitbreiding van bevoegdheden van de ombudspersonen ‘rechten van de patiënt, impliceert een organisatie van een interministeriële conferentie tussen de betrokken overheidsinstanties. Een Advies van de Raad van State in het wetsontwerp van de Wet

betreffende de rechten van de patiënt¹ stelt duidelijk dat het wettelijk toepassingsgebied van de ombudsfunctie kan uitgebreid worden via het sluiten van samenwerkingsakkoorden tussen de bevoegde overheden.

Het gaat er dus om te zien hoe men kan *legitimeren* dat ombudspersonen ‘rechten van de patiënt’ klachten betreffende de werking en de organisatie van zorginstellingen kunnen behandelen, zonder dat dit de inspectiediensten of andere types diensten voor klachtenbehandeling van de deelgebieden belet hun eigen bevoegdheden uit te oefenen.

In elk geval zou het eventuele samenwerkingsakkoord tussen de betrokken overheidsinstanties duidelijk moeten zijn over de rol (bevoegdheid en types mogelijke interventies) van de ombudspersonen enerzijds en van de inspectiediensten of andere types van klachtendiensten van de deelgebieden anderzijds. Die actoren (van het federale niveau en van het niveau van de deelgebieden) zouden anders kunnen eenzelfde type klachten behandelen maar dan ongetwijfeld op een verschillende wijze.

Tenslotte lijkt het dat eenzelfde klacht niet zou kunnen behandeld worden terzelfdertijd door een ombudspersoon en door een klachtendienst van de deelgebieden.

De federale Commissie verheugt zich te vernemen dat de bovenvermelde Interministeriële conferentie al op 19 juni haar werken zal beginnen. Ze hoopt dat de deze werken zich zo spoedig mogelijk zullen kunnen voltrekken.

---

¹Wetsontwerp betreffende de rechten van de patiënt, Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers, 2001-2002, 1642/001, p 59 e.v.